

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۲۳ مارچ ۲۰۲۳

یونس نگاه

انفعال و بی‌برنامگی بحران‌ها را تشدید خواهد کرد

کشور در وضعیت سراسر اضطراری است و ادامه این وضعیت بحران‌های موجود را عمیق‌تر خواهد کرد. مناسبات مدنی، امکان تولید صنعتی، عرضه خدمات، فرصت‌های افزایش مهارت‌های بشری و هر آنچه ما را در رهائی از وابستگی بیش‌ازحد به زمین و باران کمک می‌کند و در مقابله با آفات طبیعی، بحران‌های اقتصادی و مشکلات اجتماعی قادر می‌سازد، نه تنها در حال رشد نیست بلکه دچار نزول وحشتناک شده است. در حالی که بیکاری و فقر بیداد می‌کند و فرصت‌های شغلی هر روز کاهش می‌یابد، نفوس کشور بشدت در حال افزایش است و زراعتی که کاملاً سنتی مانده، به دلیل تغییرات اقلیمی و کوچ زارعان گرسنه، کم‌درآمدتر و فرسوده‌تر می‌شود. در چنین وضعیتی، یک نیروی بی‌باور به تدابیر انسانی و درگیر با افشار مختلف در داخل کشور و ناتوان در ایجاد رابطه با جهان، اداره دولت را به دست گرفته است و با تمام نیرو می‌کوشد که جامعه را به عقب بکشد. تجربه یک‌ونیم سال گذشته نشان داد که تنها با خاموش شدن صدای تفنگ بحران‌ها حل نمی‌شود؛ بلکه چگونگی خاموش شدن تفنگ‌ها و مسیری که کشور بعد از آن اختیار می‌کند، بسیار مهم‌تر است. اگر پایان انفجار و انتحار منجر به رونق بازار، افزایش معاملات تجاری، جلب نیروی کار ماهر، سرمایه‌گذاری و انگیزه عمومی برای کار و آبادی شود، در آن صورت کشور به مسیر درست می‌افتد و بحران‌ها مهار می‌شود؛ اما در صورتی که پایان جنگ همراه با سقوط فرهنگی و اجتماعی باشد و انگیزه‌های کار و سرمایه‌گذاری را نابود کند، جامعه در سراسرایی بدتر از جنگ می‌افتد.

ایستادگی در برابر وضعیت موجود شاید برای کسانی به معنای جنگ علیه دشمن سیاسی و رقابت برای کسب قدرت باشد، اما برای اکثریت مردم، این ایستادگی فراتر از جنگ و مأموریتی برای نجات است. چرا که آنان خطرهای پیش‌رو را می‌بینند و متوجه‌اند که اگر اعتراض نکنند، دست‌به‌کار نشوند و چشم‌به‌راه ترحم طالب یا فشار و کمک‌های خارجی بمانند، بسیار دیر خواهد شد و بحران‌های جاری به جاهای بی‌برگشت خواهد رسید.

متأسفانه بیشتر اشخاص و نیروهای سیاسی شناخته‌شده و آنانی که تجربه حضور در قدرت را داشته‌اند، فاقد نگاه استراتژیک اند. آنان بسیار مرعوب نقش قدرت‌های خارجی می‌باشند و به امکان اقدام و تدبیر کارساز داخلی باور ندارند. این روحیه بخشی از بحران عمومی است که از چهل‌وچند سال جنگ و پروژه به میراث مانده است. رهبران و متنفذان سیاسی عادت کرده‌اند که گوش‌به‌زنگ تصامیم خارجی بمانند، منتظر باشند تا در اثر تحولات منطقه‌ئی و پروژه‌های خارجی، امواج تازه ای خلق شود و آنان بتوانند سوار بر یکی از موج‌ها به صحنه سیاست برگردند. انفعال کنونی محصول این ذهنیت است. امید می‌رود نسل نو از تجارب ناکام گذشتگان بیاموزد و به راه‌های حل پایدار داخلی توجه کند. سیاست مجری‌گری و پروژه‌ئی حلال مشکلات افغانستان نخواهد بود و نیاز است که احزاب و سازمان‌های سیاسی با حس مالکیت و برنامه وارد عمل شوند. در غیر آن، چه امارت طالبانی ادامه یابد و چه حکومت «همه‌شمول» با افزوده شدن گروهی از سیاست‌مداران مجری و موج‌سوار شکل گیرد، کشور از بحران نجات نخواهد یافت و فقر، بی‌کاری، تفرقه و عقب‌ماندگی همچنان از ما قربانی خواهد گرفت.